

Seat No. : _____

FC-102

February-2025

B.Com., Sem.-I (As per NEP 2020)

Minor-DSC-M-113 (H) : Economics-I

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. રોબિન્સે આપેલ અર્થશાસ્ત્રની અદ્યતની વ્યાખ્યા સમજાવો. 10

અથવા

1. ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો. 10

2. માંગ એટલે શું ? માંગનો નિયમ સમજાવો. 10

અથવા

2. માંગ અને પુરવઠાની મદદથી કિંમત નિર્ધારણ સમજાવો. 10

3. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. 10

અથવા

3. માંગની પ્રતિ મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવો. 10

4. સ્થિર ખર્ચ, અસ્થિર ખર્ચ અને કુલ ખર્ચનો ખ્યાલ સમજાવો. 10

અથવા

4. ઉત્પાદન શક્તિ રેખાનો ખ્યાલ સમજાવો. 10

5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો : (ગમે તે દસ લખો) 10

(1) તકરેખાનો ઢાળ શું દર્શાવે છે ?

(a) કિંમતનો ગુણોત્તર

(b) આવક અને ખર્ચનો ગુણોત્તર

(c) બે વસ્તુઓનો વિનિમય દર

(d) કિંમત અને વપરાશનો ગુણોત્તર

- (2) સીમાંત તુષ્ટિગુણની રેખા કેવી હોય છે ?
- (a) ધન બળ વાળી (b) ઋણ બળ વાળી
(c) આડી ધરીને સમાંતર (d) ઊભી ધરીને સમાંતર
- (3) કલ્યાણને લગતી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા _____ અર્થશાસ્ત્રીએ આપી છે.
- (a) એડમ સ્મિથ (b) રોબિન્સ
(c) માર્શલ (d) કેઈન્સ
- (4) અર્થશાસ્ત્રમાં કઈ માંગના અભ્યાસનું મહત્ત્વ છે ?
- (a) બજાર માંગ (b) વ્યક્તિગત માંગ
(c) (a) અને (b) બંને (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (5) જો બે વસ્તુઓ એકબીજા સાથે સંપૂર્ણ અદલા બદલી કરી શકાય, તો તે છે
- (a) સંપૂર્ણ પૂરક (b) સંપૂર્ણ અવેજી
(c) હલકી વસ્તુ (d) ઉપરના બધા જ
- (6) નીચેનામાંથી કયું પરિબળ એ માંગનું નિર્ણાયક નથી ?
- (a) આવક (b) વસ્તુની કિંમત
(c) અસંબંધિત વસ્તુની કિંમત (d) અભિરૂચિ અને પસંદગી
- (7) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનું મહત્ત્વ છે
- (a) ધંધાકીય નિર્ણયોમાં મદદરૂપ થાય છે.
(b) કરવેરામાં મદદરૂપ થાય છે.
(c) ઈજારાની કિંમત નીતિમાં મદદરૂપ થાય છે.
(d) ઉપરના બધા જ
- (8) હલકી વસ્તુઓની આવક સાપેક્ષતા કેવી હોય છે ?
- (a) ધન (b) ઋણ
(c) શૂન્ય (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (9) અવેજી વસ્તુઓની માંગની પ્રતિ મૂલ્ય સાપેક્ષતા કેવી હોય છે ?
- (a) શૂન્ય (b) ઋણ
(c) ધન (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (10) ટૂંકાગાળામાં કયો ખર્ચ ઉત્પાદન સાથે સંકળાયેલ નથી ?
- (a) કુલ સ્થિર ખર્ચ (b) કુલ અસ્થિર ખર્ચ
(c) કુલ ખર્ચ (d) સીમાંત ખર્ચ
- (11) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ + સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ = _____
- (a) સીમાંત ખર્ચ (b) સરેરાશ ખર્ચ
(c) કુલ ખર્ચ (d) કુલ સ્થિર ખર્ચ
- (12) ઉત્પાદન વિધેય કયા પરિબળો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે ?
- (a) ઉત્પાદન અને વેચાણ (b) ઉત્પાદન અને ખરીદી
(c) ઉત્પાદન અને ઉત્પાદનના સાધનો (d) ઉત્પાદન અને સરકારની નીતિ

Seat No. : _____

FC-102

February-2025

B.Com., Sem.-I (As per NEP 2020)

Minor-DSC-M-113 (H) : Economics-I

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Explain Robinson's scarcity oriented definition of economics. **10**

OR

1. Explain the theory of diminishing marginal utility. **10**

2. What is demand ? Explain law of demand. **10**

OR

2. Explain price determination with the help of demand and supply. **10**

3. Explain the factors affecting price elasticity of demand. **10**

OR

3. Explain cross price elasticity of demand. **10**

4. Explain the concept of fixed cost, variable cost and total cost. **10**

OR

4. Explain the concept of production possibility curve. **10**

5. Multiple Choice Questions : (Write any **ten**) **10**

(1) What does the budget line slope indicate ?

- (a) Multiplication of price
- (b) Multiplication of income and cost
- (c) Exchange rate of two goods
- (d) Multiplication of price and consumption

(2) Which type of curve does the marginal utility have ?

- (a) Positive slope
- (b) Negative slope
- (c) Parallel to horizontal axis
- (d) Parallel to vertical axis

(3) _____ Economist has given the definition of economics related to welfare.

- (a) Adam Smith
- (b) Robbins
- (c) Marshall
- (d) Keynes

- (4) In economics study of which demand is important ?
(a) Market Demand (b) Individual Demand
(c) Both (a) and (b) (d) None of the above
- (5) When two goods are completely interchangeable, they are _____.
(a) Perfect complements (b) Perfect substitutes
(c) Giffin goods (d) All of the above
- (6) Which one of the following factors is not a determinant of demand ?
(a) Income (b) Price of goods
(c) Price of unrelated goods (d) Tastes and preferences
- (7) Importance of elasticity of demand is
(a) It helps in business decision (b) Useful in taxation
(c) It helps in monopoly pricing (d) All of the above
- (8) How is the income elasticity of inferior goods ?
(a) Positive (b) Negative
(c) Zero (d) None of the above
- (9) How is the cross elasticity of demand for substitute goods ?
(a) Zero (b) Negative
(c) Positive (d) None of the above
- (10) Which cost is not associated with production in the short-run ?
(a) Total fixed cost (b) Total variable cost
(c) Total cost (d) Marginal cost
- (11) Average fixed cost + Average variable cost = _____.
(a) Marginal cost (b) Average cost
(c) Total cost (d) Total fixed cost
- (12) Production function shows the relationship between which factors ?
(a) Production and sale
(b) Production and purchase
(c) Production and factors of production
(d) Production and government policy
-